

غلطه ده۔ اسکی بانق عثمانیدہ
 حیرہ نیک غزہ تہ سی ادارہ سنہ

غلطه ده. اسکی بانق عثمانیده
حیره نیک غزوه سی اداره

որով էր որ ժողովուրդը խանդավառ ընդունեց իրեն զրկուած առաջնորդը : Բանինչ յուսախաբուծիւն :

Բաղնիքի շինութիւնը 2-3000 ուսեան հտըք, անկատար թողուած էր իսկ մը խեղճուկ առարկութիւններով : Սակայն դանդուեցան բարբաղդաբանիքիւն զանիւր ածանձն, որոնք իրեն տղանքս ունենալով հասնող ժողովուրդին մը եւ համակողջ երկրորդութիւն մը, ստիպեցին հին վարչութիւնը հրաժարելու : Ան ապ խումբը, իր յամապատասխանութեամբ եւ իր կողմէն 500 ուսանողս առկա փոխ տալով, յաջողեցաւ աւարտել ամբողջ շինութիւնը որով ծախքը 5000 ուկիւն անցաւ : Եւ ինքը աւարտեալ առաջնորդը, այնքան որ յոյնութիւնէն ինչ բաժնի առաւ իր վրէժով ժամանակ զէթ յորդոր մը կարգով ժողովրդին որ իր ապ զոհաբերութեամբ մէջ Կտիլաւանայ : Ժողովուրդը բըրաւ արարեց իրենց շինութիւնը, առանց իր առաջնորդէն խրախուսելու :

«Գործի մարդերու» շատ ճիշդ նկարագրութիւնը ըրաւ մեր բարեկամը ։ Ստորագին է պարզապէս ։

ՊԼՈՒՆ ԿԱԼԱՊԱՆԻՍ ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԵՂԱՐՈՒՄԻ ԵՄԵՐՈՍԻՍԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԲԱՅՅՈՒՄԻ ԶԵՆՈՒՄԻ ԵՄԵՐՈՍԻՍԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԲԱՅՅՈՒՄԻ ԶԵՆՈՒՄԻ ԵՄԵՐՈՍԻՍԻ

ՇԱՀԱԳՐԳԻՒ ԶԳՏՈՒՄ ՄԸ

Ամասիոյ վրայ առջի օր հրատա

ԱՅ-ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ , 4 մարտ
Հակառակ մեր աւանդական կանոնին , 6 տարիէն աւելի կաւ որ Պատ

լին ւրայ ու տեսնել թէ՛ ե՞րբ եւ ի՞նչ
 պէս առաջ եկած է երկու քոյր եկեղե
 ցիներուն բաժանումը եւ թէ ի՞նչ
 երկուքին միջեւ եղած տարբերութիւն
 ներք ։

Լիւնդոն և Կարդաֆ «Գործք Առաջ»

«Գործի մարդերու» շատ ճիշդ նկարագրութիւնը ըրաւ մեր բարեկամը ։ Ստորագինէս ասորէն իմ քննարկումս ։

Հետաքրքիր թեմա, կամ առհասարակ անհետաքրքիր թեմա, կախած է նրա հետաքրքրվածությունից:

ղայրոցական ընթացքը աւարտելէ յետո՛ւ
վերադարձեր են , եւ իրենց խոստումի՛
համեմատ, սկսե՛ր են ուսուցչու թիւնը տե՛

վիճակը նիւթապէս բարեկարգելու, ցըրուել ժողովրդին մէջէն թշնամական այսերմը որ կը ցանուէր, երկա՛ր, չափ

Ա.

ՆԵՐՔ ՅԻՍՈՒՍ յԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿՈՍՏԱՆՍՆԱՊՈԼԻՍ

քելոց»ին առաջին գլխին մէջ Այս փոքրիկ խումբը սակայն անհեղափոխ հետեւեալ անհեղափոխ քաղաքակրթական արժանիքներով, մասնաւորապէս հրեաներուն մէջ ։ Յայտնի է որ քրիստոնէութիւնը նախապէս կը նկատուէր իբրեւ հրեական մէկ հերձուածք եւ միայն երկրորդ դարուն սկիզբները եկեղեցին ընդգրկելու բաժնուեցաւ Սինակոկէն եւ քրիստոնէութիւնը վերջնականապէս ուրացաւ հրեական եւ կամայ կամայ յոյն եւ լատինական կրօնքը դարձաւ Այս ատեն հրեաները հիթանոսներու կարգը դասեցին քրիստոնէաները եւ ահոնց հացն ու գինին իբրեւ պիղծ սկսան նկատուիլ եւ անոնց գիրքերն ալ փաստակար . այսուհանդերձ քրիստոնէութիւնը բաւական զօրացեր էր արդէն ինչն իր գլխին առաջ երթալու համար եւ հրեական եւ թաւաճող աւելի նշանակաւ իր տարածման ։ Աւետարանները կը գրուէին ու կը պիտուէին ամէն զի եւ յոյն ու լատին աշխարհները կ'ըսէին քրիստոնէութեան ծոցը դիմել ։

Շատ պարզ էր նախկին քրիստոնէաներուն հաւատքի հանգանակը . ահա՛ գրեթէ ինչ որ քրիստոնէայ մը պէտք էր հաւատար եւ ընել .

«Աւետարան Աստուած մը կայ որ երկինքն է , Յիսուս անոր որդին է , աշխարհ եկաւ ճշմարիտ Աստուծոյ մեղքը ճանաչելու եւ իմաց տալու որ մեղքներն անքն ետքը յարութիւն պիտի առնենք եւ մեր աղէկ կամ գէշ գործերուն համար ապիտի վարձատրութիւնը կամ պիտի պատժուինք , թէ՛ Սատանան Աստուծոյ թըշնամին է եւ դժոխքին պետը , թէ՛ պէտք է իրար սիրենք , բարիք ընենք , աշխարհային մեծութիւններէ խորինք , ընենք ուրիշին ինչ որ կ'ուզենք որ ուրիշները մեզի ընեն , հեղ եւ ներողամտ ըլլանք» :

Այս պարզ վարդապետութեան եւ այս պարզ պատմութեան շնորհիւ միայն քրիստոնէութիւնը կրցաւ այնքան ջերմ հաւատացեալներ գտնել ամէն կարգի մարդերուն եւ կիներուն մէջ ։

Քրիստոնէայ ըլլալու արարողութիւնն ալ շատ պարզ էր ։ Հաւատացեալը ջրին մէջ կ'ընկուէին ու կը մկրտէին , յետոյ ծերերը իսկ երէցները ձեռքերնին կը դնէին անոր գլխին վրայ ու ահա՛ մարդը սուրբ կ'ըլլար , յայտնի կը գտնուէր հիթանոսներէն ։ Իսկ եկեղեցական արարողութիւնն էր տեղ մը ժողովուրդի եւ Աւետարան ու առաքելական թուղթերը կարդալ ու Սաղմոս երգել ։ Պաշտօնը լինալէ ետքը ողջոյն կուտային իրարու եւ զիրար համբուրելով՝ կը բաժնուէին , կրօնական եւ վարդապետական մէծերը դեռ դոյրութիւն չուէին , մէկուն մտքէն չէր անցնէր վերջուծել Յիսուսի կեանքը կամ Աւետարանը բաղդատել իրարու հետ ու մեկնել զանոնք ։ Յաջորդականութիւնն էր որ կը տիրէր հաւատացեալներուն մէջ , ամէն բանէ առաջ ու ամէն բանէ վեր Յիսուսի աստուածային անուշ դէմքը կը զբաղեցնէր իրենց երեւակայութիւնը ։ Պէտք է խոստովանիլ որ նախկին քրիստոնէաները ընդհանրապէս տգէտ մարդերն ու կիներն էին , ազատ յոռակական քննադատ եւ բանական մտածումներէ ։

Առաջին դարերուն ալ կային պղտիկ բաժանումներ քրիստոնէաներուն միջեւ , որոնք յետոյ իբրեւ մոլոթիւն նկատուեցին

ցին եկեղեցական հայրերը , Այսպէս , օրինակի համար , երբոնացիները ։ Այս երբոնացիները երեսուցամի նախկին լուսն քրիստոնէաներն էին , մասնաւորապէս Յիսուսի մօտաւոր ազգականները՝ որոնք 68ին ստիպուեցան փախչիլ քաղքէն եւ ապաստանեցան Յորդանանի միւս կողմը Բատանէի մէջ , Յիսուսի խօսքերուն այդ հաւատարիմ աւանդապահները զիրենք Նքիմոնիս կը կոչէին , այսինքն աղքատներ . չէ՞ մի որ Յիսուս ըսած էր «Երանի՛ աղքատներուն» եւ ուղղութեամբ կ'ապրէին ։ Եւ զարմանալի չէ , եկաւ օր մը որ այս բուն հարազատ քրիստոնէաները հերետիկոս համարուեցան ետքէն եկող յոյն եւ լատին քրիստոնէաներէն ։ Ըստ յոյն քրիստոնէաներուն , քրիստոնէութիւնը Մովսէսի կրօնքին տեղը կ'առնէր , մինչդեռ այս հիթագործիւնը Բատանէայի քրիստոնէաներուն համար հայհոյութիւն մըն էր ։ Ոչ միայն օրէնքը իբրեւ ջնջուած կը նկատէին , այլ ընդհանրապէս աւելի խռնակով կը պահէին ։ Թիփատութիւնը պարտաւորէր էր իրենց համար եւ շարժել՝ կը պահէին ։ Ահա՛ սահման հիացում մը ունէին Յիսուսի համար , բուն ճշմարտութեան մարգարէն , Մեւիան , Աստուծոյ որդին , Աստուծոյ ընտրեալը կը դաւանէին զայն եւ կը հաւատային իր յարութեան ։

Կար նաեւ առաջին դարուն մէջ Կիւրինթոսի վարդապետութիւնը ։ Արդէն պիտի տեսնենք թէ զիսաւոր մօտորեալները անոնք էին որ չէին կրնար հաւատալ եւ ըմբռնել Յիսուսի աստուածութիւնը ։ Այնքանսիրտի երեւութեան վարդապետութիւնն ալ շատ հին է . երեւութեանները կ'ըսէին թէ Քրիստոսի մարմինը առաջոք տեսիլ մըն էր եւ ոչ նիւթական ։ Այս մէկ քանի փոքրիկ բաժանումները որ եւ է յուզում չէին բերած առաջին դարերու քրիստոնէութեան մէջ , մասնաւորապէս ըստ քիչեր կը վիճէին այդ տեսակ խնդիրներով ։ Սակայն երբ քրիստոնէութիւնը ընդգրկեց տասնութուցաւ յունական եւ լատինական երկիրներուն մէջ , երբ ժամանակին դիմաւորեալներն ալ ընդունեցին այս նոր կրօնքը , երբ յաջողութեամբ մարեցաւ կամայ կամայ եւ տեղի տուաւ բաւարարութեան , այն ատեն ահա՛ երկրպագողութիւնը ծագեցաւ քրիստոնէութեան մէջ , Հալածութիւններու ժամանակ անշուշտ չէին կրնար փիլիսոփայական վիճաբանութիւններով զբաղիլ , բայց Միջին Կոստանդինուսի դարձը վերջ տուաւ ամէն հալածանքի եւ քրիստոնէութիւնը երբեք պաշտօնական կրօնք ճանաչուեցաւ եւ իր կարգին սկսաւ հալածել հիթանոսութիւնը եւ փիլիսոփայութիւնը ։

Պահ մը ընկնելով թէ Պաշտօնով եւ Արիստոտելով մնած միտքերը քրիստոնէութիւնը ընդունելով ինչ փոփոխութիւններ ժողովրդին անոր մէջ եւ ինչ զանազան աղանդներ մէջտեղ հանեցին . աղանդներ որոնց դէմ դուրսարուեցաւ առաջին տիեզերական Ս . ժողովը , Նիկիոյ մէջ ,

ԵՐՈՒՄԱՆԻ ՕՏԵԱՆ

Հին Զեմուգիւրներ

(Շար . Հայրենիքի 1095 թիւէն)
Դ . Բաղդադ Հայոց . — Արարեալ ի Ս . Էլմիսթին Երեմիա վարդապետէ . — Տպեցաւ ի հայրապետութեան Տ . Կարա-

պետի Սրբազան Կաթողիկոսի (ՌՃՀԷ) , Այս բառարանը զիսաւորաբար կը պարտաւորէ Ս . Դրոց բառերուն նշանակութիւնները , որոնց համար յատկապէս մէջ կը դրէ . «Եւ բառք Աստուծաշունչ զորոց ընդ մեզ միաւորեալ . Որ եւ ընթերցողաց զԱստուածաշունչ զիրաւաւական է լիով» ։ Կը պարտաւորէ յատուկ անուններու ցանկ մը ։ «Բառք խոտոց , ծաղկանց եւ բուսոց» վերնագրին տակ դրուած են զանազան բոյսերու անուններ՝ որոնցմէ մէկ քանի օրինակներ ի մէջ կը բերենք . Արտիճուկ , Կեկիկաւ . — Կեկուր , վարունգ . — Կիթրին , սերկեւիլ , ալիւլ . — Լալունք , տանձ եւալին , Բաւգիրքին վերջը դրուած է . «Բառք Գաւառիսի բժշկապետին» , ուրկէ եւս կը զբաղենք հետեւեալները . Դարսեհի , Դարսիկ , — Շահալալթ , Բեսաւնե . — Վարս , գրեթէալ . եւայլն ։

Ասոր կցուած է նաեւ աշխարհագրութիւն մը . «Արարեալ նորոգ թարգմանչին եւ երկրորդ լուսաւորչին վարդապետ վարդապետին պարզ եւ համարօտ տեսութեամբ» : Հոս կը խօսի զիսաւորաբար Փոքր-Ասիոյ եւ անոր յարակից գաւառներուն վրայ , Մեր Ժ-Դ դարու մօտ տնտեսի վարդապետ վարդապետ (աշխարհական վարդապետի) գրած է այս տեսակ աշխարհագրութիւն մը զոր Ֆրանսացի արեւելագէտ Սէյն-Մարգրէթարմանած է . Հետեւաբար այս գրութեան վարդապետները ըլլալու է . ինչպէս որ վերնագրին մէջ յիշատակուած է անոր անունը եւ թէ յիշատակարանին մէջ ալ կը գրէ . «Յիւնեցէ գիրիկն Յակոբ վարդապետն որ ետ աշխարհացոյցն զոր եղաք ի սմա» :

Ամբողջ կը ըսուի մայ 576 երեսէ , Ե . Ռեմանտ Բաճի Ի Դորմա Անաւեղ . — Շարագրեցաւ ի վեպետելոյ ճանապաղ . Կոմիտասէ Կոստանդնուպոլսեոյ , Տպագրեցաւ ի Կ . Պոլիս ներսպարանում Սրբոյ Էլմիսթին եւ Սրբոյ Սարգսի զօրաւորի . — Ի Հայրապետութեան Տ . Նահապետի Դիտապետի եւ Կաթողիկոսի (1704) :

Ամբողջ Դործք Առաքելոցը զուլա առ գլուխ ոտանաւորի վերածած է , Ներսէս Ենքուստիկի Յիսուս Ողորդի հետեւողութեամբ Կոմիտաս քանաւոր մէկ դարուն վերջերը երեւցած է , իր գերեզմանը կը դնուի Պալլադի Սպարտի գերեզմանատեղի եւ իր գամբարանին վրայ անոր աչաւ դործին համար անկարկութիւն մը եղած է երկար ոտանաւորի մը մէջ թէ «Ոտանաւոր բանի տողս չիւնաց» : Մեր Հռոմէական Հայ եղբայրները ամէն տարի Դարմի առաջին օրը պաշտօն եւ պատարագ կը մատուցանեն անոր գերեզմանին վրայ ։

2. Բուզանդարան Պաշտօնիւն . — Շարագրեցաւ Բուզանդար մեծի պատմագիր ի հայրապետութեան մեծի Աթոռի Սրբոյ Էլմիսթին Տ . Արարեալու Կաթողիկոսի . Արդեամբ եւ զուլա Խոճայ Յակոբին , Խոճայ Կարապետին եւ մահտեաի Խաչատուրին (ի Թուիս մերում ՌՃՀԷ) : Աւելորդ է յիշատակել թէ մեր աստուածագրութեան ծանօթ Բուզանդար փաւարտի պատմութիւնն է որ վերնախիւ մէջ եւս տպուած է ։

Սամաթիոյ զանաքանիք մէջ , բացի ասանցմէ կան նաեւ բաւական թուով աւելի կամ նուազ կարեւոր զիրքեր եւս որոնց վրայ խօսիլ աւելորդ է ։ Սաչափը

միայն ըսենք թէ այս զիրքերուն մէկ մասը Սահակեան վարժարանի նախկին Սանուց արդեամբ դրուած եւ մէկ մասն ալ զանազանաց կողմէ նուէր են ։

Դիտաւորաբար յիշատակութեան արժանի է հոգեւոր Դեմոքր Դ . Կաթողիկոս որ իր զիրքերէն զատ նաեւ նուիրած է վարժարանին երկրագոյնում մը , երկրաչափական գործիքներ եւայլն , եւ իր Կաթողիկոսութեան ժամանակ ալ անընդհատ շարունակած է զրկել մինչեւ իր մահը Արարեալ ամագրէն երկու օրիւնակ , մին մանկուր վարժարանին եւ միւսը աղջկանց ։

Ոչ նուազ կարեւոր է նաեւ յիշատակել Սրբ-Մէնայար անուն ամերիկացին որ վարժարանին նուիրած է երեք հարիւրի մօտ անգլիներէն զանազան գիրքեր , իր մէկ այցելութեան առթիւ , նոյն վարժարանին նկատմամբ զգացած համակրութեան , ուր անգլիներէն լեզուն այնչափ լաւ կը զատարարուէր հանգուցեալ Աւետարան պատուելին օրով , թէեւ հիմա վերջուած է վարժարանին յայտագրէն ։

Շնորհակալութեան արժանի են յաջորդաբար եկող թաղին խնամակալութեան անդամները՝ որոնք մասնաւոր տուեալներու մէջ արձանագրած եւ անկորուստ հաւուցած են զանոնք մինչեւ մեր օրերը ։

ԵՐ . ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Արտաքին լուրեր

Յ Ր Ա Ն Ս Ա

Մատակցագրի պատերազմը շուտով պիտի սկսի . արշաւանքին համար նշանակուած զորավորութիւնը կը հաւաքուին Լիւնի մօտ Սաթմէի ճամբարը ։ Յրանսայի զօրաբաններուն մէջէն կամաւորներու շրջաններ են որ պիտի երթան Մատակցագր . երկրին ամէն կողմերէն ալ զինուորներ կը կը մեկնին ընդհանուր ճամբարը երթալու , ժողովուրդը արտակարգ կերպով համակրալից ցոյցեր կ'ընէ , երեսփոխանական ժողովը իր հաւատութիւնը տուաւ մեծամեծ զոհողութեանց որոնք սակայն պիտի չի բաւեն , կառավարութիւնը նորապէս պահանջումներ ալ պիտի ընէ . բայց Ֆրանսացիները դժգոհ չեն վաճառի կ'ըմբռնեն թէ ապագային համար կենսական կարեւորութիւն ունի գտղովային վայրեր պատրաստել . երբ Մատակցագր գացող խումբերը Բարիլի փողոցներէն անցան ժողովրդին ցոյց տուած խանդավառութիւնը կը յիշեցնէր 1870ին յայտնուած ցոյցերը պատերազմի գացող բանակին համար ։ Թալիլի թղթակցից կը յուսայ որ Ֆրանսացիները միայն զինուորական պոյոյս մը ըրած պիտի ըլլան Մատակցագրի մէջ մէջ , այնքան զիրութեամբ պիտի դրուեն այդ աշտոնաւաւ երկրիւր ։

* *

Արդիւրեւ ճարտգ : Լիլի քաղաքագլուխը արդիւրեց Արբայ Կերոյին Սէյն-Օրօրի եկեղեցին մէջ ճարտար , Մարտի 14ին , 21ին , 28ին եւ ապրիլի 4ին պիտի ճարտար բանուորներու վերաբերեալ խնդիրներու վրայ . յայտարարած էր թէ պիտի հերքէ ահանց զանոն համար հրատարակուած պաշտպանութիւնները , Դործաւորներն են որոնք ալ որդեցին եկեղեցին երթալ ,

մօտիկ ընել Արբային ըսածները եւ եթէ հարկ ըլլայ տեղի ու տեղ պատասխանել անոր . Բաղաքագլուխը նկատելով որ կրնան անկարգութիւններ պատահիլ արդիւրեց զրաւ այս տեսակ բեմաւայացութեան մը դէմ ։

* *

Բարիլ քաղաքը չի բաւականաբար ունեցած թաղանիւններով , հատ մըն ալ կ'ուզէ ունենալ , բայց պաշտօնական թատրոն մը , Բարիլի թաղապետական խորհրդին վարչութեան ներքեւ դրուած , անիւ նպաստաւորուած ։ Յրանսայի զաւառական քաղաքները ունին իրենց թաղապետական թատրոնը . միայն Բարիլ զրկուած կը մնայ այս առաւելութենէ , Իրաւ է որ Պետութիւնը զեղարուէ տական պաշտպանութիւն եւ աշակցութիւն կ'ընէ թատրոններէ ոմանց , բայց Բարիլի թաղապետական խորհրդին անգամներէն շատերը կը դիտեն թէ կառու վարութիւնը իր այս պաշտպանութիւնը չի գործադրեր «առավարական եւ հայրապետական տեսանկէտներով» : Թաղապետական ժողովին անդամներէն շատերը միաբանած են որպէս զի Բարիլ քաղաքը ունենայ իր յատուկ թատրոնը ուր հայրենասիրական քաղաքականութիւններու դուռ դեղարուեալաններէն աւելի ։

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Իտալիոյ թագաւորին եղբորորդին , Աստիլի զուգը որ Յրանսաւ երթալով այցելած էր Օրլէանեան թագաւորական ընտանիքին , Նախուրէն է , ինչպէս կը ծանուցանէ հետագիւր մը , Հէլեն իշխանուհիին որ հանգուցեալ Բարիլի կոմսի աղջիկն է , եւ Լուի-Ֆիլիքս թագաւորին թոռն ։

Նշանուրէր այս լուրը երբ տարածուեցաւ իտալական լրագիրները հրատարակեցին թէ քաղաքական ու է կարեւորութիւն չունի այս խնամութիւնը , այլ լոկ երկու երկուստարներուն փոխադարձ համակրանքի հետեւանքն է ։

Այս նշանուրէրութեամբ նոյն իսկ Յրանսայի արքայական երկու թշնամի ընտանիքներու , Պրանսարթներու եւ Օրլէանեան միջեւ խնամութեան կապերը կը հաստատուին , Աստիլի գլխին հօրաքոյր հանգուցեալ իշխան Ժեռօմ Նապոլէոն կինն է . ասոր աղջիկն ալ նշանուրէր իշխանի մեծած հօրը կինն էր , երկրորդ ամուսնութեամբ ։ Արդէն իշխանուհի Հէլենի միւս քուրբ Բորթոլուպիլ թագուհին է , որուն էրիկը , Բորթոլուպիլ թագաւորը , Ումպերթօ թագաւորին ջրովը տղան է ։ Այսպէս ահա թշնամի արքայազուհիները կրնան խնամութեան աստիճաններէ անցնել թաղանիւնաւալ ։ Հակառակորդ ըլլալու տեղի չի կայ քանի որ Յրանսան ամէնուհեմ համար այլ եւս ասպարէզ մը չի

Պ Պ Ա Ն Ս Ա

Ինչկանիկի ճակատամարտին յետոյ

ԹԵՐԹՕՆ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ» (3)

Ժ . Բ Ր Ա Տ Է Լ

ԹԻԱՊԱՐՏԻՆ ԱՂԶԻԿԸ

Մ Ա Ս Ս Ա

ՏՈՒԷ ՓՈՂՈՑԻ ՈՃԻՐԸ

Ս .

Դոնապանտինս սրան մը լուիլ ետքը շարունակեց .

— Գիշեր ատեն դաղին եկան , եւ այս բանը ստիպական չէ մեր տան մէջ , որ , ինչպէս ըսի , հանդարտ տուն մըն է ։

— Դաջող եկողը ո՞վ էր ։

— Բայց . . . վարձուոր մը , որ միշտ չէնքընորք կեանք մը կը վարէ ։

— Անունը ի՞նչ է ։

— Պ . Բրիսթիան տը Սէրվիէր ։

— Ո՞ր յարկը կը բնակի ։

— Երրորդ յարկը , ալ կողմը ։ Բնակարանը բակին վրայ կը նայի ։

Բոմիսընը չսպասեց ։

Շուտ մը սանդուղէն վեր ելաւ՝ դիակին ըրէին անցնելով՝ առանց անոր դպչելու ։

Եւ ամուր ձեռքով ուժով մը քաշեց իրեն ցոյց տրուած դրան հնչալով ։

Բրիսթիան տը Սէրվիէր ինքն անձամբ եկաւ դուռը բացաւ ։

Բանուրէրէն երեսուն տարու երիտաւարդ մըն էր՝ բարձրահասակ , բարեկազմ վայելուչ եւ անկեղծ կերպարանքով ։ Կարճ կտրուած թուի խարտեալ մաղիքը լայն ու խելացի ձակատ մը կը զոլորէին Բայց կապոյտ խոշոր աչքերուն մէջ պարկեշտ նայուածք մը կար , զիմպեքերը նուրբ ու կանոնաւոր էին . կարճ մօրուքին եւ բարակ պիւրներուն միջեւ կը տեսնուէին կատ կարմիր շրթներն ու ձիւնի պէս ձերմակ սպունակք ։

Առտուան վայելուչ թիկնոցակ մը հաղած էր , կապոյտ չուխայէ թիկնոցակ մը , որու տակէն ռուսական շապկի մը բանուածքները կը տեսնուէին ։

Ի՞նչ կը փափաղիք , պարոն , ըսաւ զարմացած կերպարանքով մը Պ . Ը Մէրսիէն նայելով ։

Յետոյ ջրմիւսէրին ետագոյն դօսին տեսնելով իր զարմանքը կրկնապատկեցաւ ։

Պ . Ը Մէրսիէն իր պաշարեւորութիւնը դանդաղ ժամանակ չթողուց անոր ։

— Պարոն , ըսաւ , ինչպէս որ կը տես-

նէք , ոստիկանութեան ջրմիւսէր եմ եւ ձեռն տեղեկութիւն մը կը խնդրեմ Հաճեցէ՛ հետս մինչեւ երկրորդ յարկը զալ ։

Եւ հրամանի մը նմանող այս խնդրը ըրած ատեն՝ դէպի պատը կը քաշուէր , որպէս զի Բրիսթիան տը Սէրվիէր առաջ անցնի եւ չկարենայ փախչիլ ։

Բայց Բրիսթիան ամենեւին փախչելու մտադիր չէր երեւնար , Միայն իր զարմանքն էր որ հետզհետէ կը աստ-կանար ։ Աչքերովը ջրմիւսէրը կը հարցանէր այնքան ընտանեկան կերպով , այնքան միամտաբար , այնքան աշխարհաւարաբար , որ , Պ . Ը Մէրսիէն զին տակէն մրմնջեց .

— Այս մարդը շատ ուժով է , բայց հիմա կը տեսնենք ։

Եւ բարձրաձայն յարեց .

— Բալեցէ՛ք , պարոն , ես ալ կուգամ ։

Պ . տը Սէրվիէր , առանց բառ մը արտասանելու , սկսաւ սանդուղէն իջնել առանց շտապելու . եւ ըստ երեւութիւն աներկիւղ ։

Գիշեր ետքը հատու սանդուղին այն տեղը , ուր զիմալը փոռած էր ։

Յանկարծ տեսաւ զայն ։

Եւ այն ատեն իր ամբողջ էութեանը

վրայ ստակալի կերպարանափոխութիւն մը տեղի ունեցաւ ։

Խեղդուկ աղաղակ մը ելաւ կուրծքէն , թեւերը երկնցուց եւ ծուռի վրայ ինկաւ մոռեպին ջով , որուն զուլսը երկու ձեռքերուն մէջ առաւ ու մարած ձայնով մը թոթովեց .

— Ո՛հ , ներէ՛ , Ժան . . . ներէ՛ . . . ներէ՛ . . .

Դոնապանտինս փայլակ մը շողաց ոստիկանութեան ջրմիւսէրին աչքերուն մէջ , վառն գիւ անուրանալի է որ որդուրդութեանց ամենէն շահագրգռող մարդու որսորդութիւնն է ։

Պ . Ը Մէրսիէն յանցաւորը անմիջապէս գտեր էր եւ յիտակը ցաւելով կը տեսնէր որ զործը պէտք եղածին չափ զօրաւորութիւններ չէր ունեցած . ջրմիւսէրը կը փափաղէր որ խնդրը այսքան բնական կերպով չլուծուէր ։

Աչքին ծայրովը անընդհատ կը զիտէր յանցաւորը . մարդասպանը , այն դար պայսալ մէկէն ի մէկ զերակին հետ դէմ առ դէմ բերեր էր , երեւում կը խնդրէր իր գոհն ։

Բրիսթիան , յուսահատական զրդի մը մէջ թաղուած , շուրջը անցած գաղձախ ուշադրութիւն չէր ընել ։

Ոգեպարքի ջրմիւսէր մը կը թրջէր ի ճակատը ։

Դիտարկելային տանջանքի մը են թարկուած այս ուղեղը չէր կրնար ինքզինքը ամբարկել

